

№ 66 ნოემბერი - დეკემბერი 2022 წელი

რელიგიურ-საგანმანათლებლო ჟურნალი

ქართველი მთვარი

წინასიცუროს

ძვირფასო მკითხველონ!

მოგესალმებით მოწყალე და მწყალობელი უზენაესი ალლაპის სახელით, უზენაეს ალლაპს ეკუთხნის ქება-დიდება, მხოლოდ და მხოლოდ ის არის ქება-დიდების ღირსი. ჩვენი სარწმუნოება ისლამი, ალტრუიზმს - სხვისი ბედის განცდას დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს და სხვისი ბედის გაზიარებისაკენ მოგვიწოდებს. ალტრუიზმი ნიშნავს საკუთარ ინტერესებზე მაღლა სხვისი ინტერესების დაყენებას. უანგარო ზრუნვას სხვისი კეთილდღეობისათვის, თავგანანირვას და დახმარებას სხვის გადასარჩენად. დღესდღეობით სხვისი კეთილდღეობისათვის მზურნველობა და სხვისი ბედის განცდა ძალიან შესუსტებულია, რაც ძალიან მნიშვნელოვანი და საჭიროა საზოგადოებისათვის. ალტრუიზმის საუკეთესო მაგალითები თვით წმინდა შუამავალმა და მისმა თანამიმდევრებმა აჩვენეს თავიანთ ცხოვრებაში, რომელიც კაცობრიობისათვის სამაგალითოდ იქცა.

„ერთმა ქალმა შუამავალს (ს.ა.ვ) ხალათი მიუტანა და უთხრა:

— ეს ჩემი ხელით მოვქსოვე, რათა თქვენ ჩაგეცვათ და მუდმივად გეტარებინათ. შუამავალმა (ს.ა.ვ) ხალათი აიღო, ჩაიცვა და ჩვენ გვერდით დადგა. შუამავალი ახალ ხალათში, რომ დაინახა ერთ-ერთმა თანამიმდევრმა უთხრა:

— რა ღამაზი ხალათია, ალლაპის შუამავალი! მომეცი ჩავიცვა, ძალიან მინდა მისი ტარება. შუამავალმა უპასუხა:

კარგი, მოგცემ! ალლაპის შუამავალი ცოტა ხანს ჩვენთან გაჩერდა, მერე სახლში წავიდა და ხალათი თანამიმდევრას გაუგზავნა, რომელმაც სთხოვა. თანამიმდევრებმა ამ ადამიანს საქციელი არ მოუწონეს და უთხრეს:

— კარგად არ მოიქცი. წმინდა შუამავალს ის სჭირდებოდა და იმიტომ ჩაიცვა. შენ კი ძალიან კარგად იცოდი, რომ მას რასაც მოსთხოვდი, ყველაფერს მოგცემდა. მან კი ასე უპასუხა: ვფიცავ ალლაპს, მე ის ხალათი ჩასაცმელად არ გამომირთმევია, მე ის სუდარად მინდოდა. მართლაც, მაღლე ის თანამიმდევრი გარდაიცვალა და სუდარის მაგივრად იმ ხალათში გაახვიეს. (გუპარი, ლიბასი, 18. ედებ, 39.)

მუჭამმედ შუამავალი (ს.ა.ვ) გაჭირვებულ ადამიანს ყოველთვის საკუთარ თავზე წინ აყენებდა. იგი, საჭირო ნივთების გარდა, ყველაფერს, რასაც იშვიიდა, სხვას აძლევდა და ხშირად ამბობდა: „ორი კაცისთვის მომზადებული

საჭმელი სამს ეყოფა, სამისთვის მომზადებული კი ოთხს“. (გუპარი, ეთიმე, 11.)

ისლამის მიერ მოწოდებულმა თვისებებმა ადამიანები სამოთხის ცხოვრებით აცხოვრა. მაგრამ მუჭამმედ შუამავლის (ს.ა.ვ) თანამიმდევრებს უფრო მეტი სურდათ და უფრო მეტის გაკეთებას ცდილობდნენ. იბნ ომარი, ნამდვილი ალტრუიზმით მცხოვრები ადამიანი, ძალიან ლამაზად ამბობს: „ჩვენ ისეთი დროს ვცხოვრობდით, რომ ვერც ერთი ჩვენი ამხანაგი ვერ ჩათვლიდა იმ ოქროს და ვერცხლის ნამდვილ პატრონად თავს, რომელიც ხელში ჰქონდა. ისინი თვლიდნენ, რომ სხვას უფრო მეტი უფლება ჰქონდათ მასზე, ვიდრე მათ.“

ჰუზეიფეთულ ადევი ამბობს, რომ: „იერმუქის ბრძოლისას, ძალზე არეული და ცხელი დღე იყო.

სამხრობის დროს ცოტა შეიცვალა ყველაფერი, თითქოსდა ხალხი დაიხოცა, სასწრაფოდ ხმალი დავაგდე ხელიდან და წყალის ჭურჭელი ავიღე. გმირთა დასახმარებლად გავიქეცი, ირგვლივ მიმოფანტული მძიმე დაჭრილებისკენ მივრბოდი. ვხედავდი, ისინი მთლად სისხლში ცურავდნენ. შეჰიდი ბევრია, ცოცხალი არავინ არის? — ვყვიროდ. ამ დროს ხმა შემომესმა, და ვიგრძენი ვინც იყო იგო. ვნახე ის ჩემი ბიძაშვილი იყო. ვუთხარი: წყალი მოგიტანე, ცოტას ხომ არ დალევ? თვალით მანიშნა, რომ სხვისთვის მიმეცა, გავიქეცი, იქით, საიდანაც მოდიოდა ხმა. ვნახე, რომ ის კაცი ჰარის იბნ ჰიშამი იყო, მას წყალი სწყუროდა, მეც მივაწოდე, მაგრამ ამ დროს გვერდდან შემოესმა კვნესა. მანიშნა — მენახა და მეგველებოდი მას.

წავედი კიდევ ერთი დაჭრილის მოსაძებნად მაგრამ, როცა ვნახე, ის უკვე მკვდარი იყო.

ვიფიქრე, იქნებ, ჰიშამს მაინც მივუსწრებმეთქი, მაგრამ სიკვდილმა მიმასწრო მასთანაც. ბოლო იმედი ჩემი ბიძაშვილი იყო, მაგრამ როდესაც მასთან დავბრუნდი, ისიც ისეთივე შეჰიდი — გმირი დამხვდა, როგორიც სხვები.“

ამ გმირმა ადამიანებმა ასეთი საქციელი მუჭამმედ შუამავლისგან (ს.ა.ვ) ისწავლეს. ისინი მის გვერდით აღიზარდნენ. მათ, თავიანთი მეგობრის გაჭირვებაზე ფიქრში, წყალიც კი არ დალიეს და ისე დაასრულეს საკუთარი სიცოცხლე, მაგრამ სამაგიეროდ, სამოთხეში დალიეს ქევსერის წყალი. აი ასეთი სხვისი ბედის განცდით ცხოვრობდა თვით მუჭამმედ შუამავალი (ს.ა.ვ) და მისი თანამიმდევრები.

შუამავლი

შუპამმექის

ქოქიძალებული

ცხოვრისა

ადამ შანთაძე

საქართველოს მუფლი

შუამავალი ცხოვრობდა ძალიან სადა, უბრალო ცხოვრებით, მას სულაც არ გააჩნდა სიამაყის გრძნობა. თავის ტანსაცმელს თვითონ იწესრიგებდა, დადიოდა გაცვეთილი და გახუნებული ტანსაცმლით, ეხმარებოდა ოჯახის წევრებს სამეურნეო საქმიანობაში, თავის ბარგს ყოველთვის თვითონ ატარებდა და სხვას არასდროს აწუხებდა. წმინდა აბუ ჰურაირას მიერ გადმოცემული შემდეგი მოგონება ამის ერთ-ერთი კარგი მაგალითია: „ერთ დღეს წმინდა შუამავალთან ერთად ბაზარში წავედით, მან ტანსაცმელი იყიდა, მე მაშინვე მინდოდა მისთვის ნავაჭრი გამომერთვა და მეტარებინა, მაგრამ მან წება არ დამრთო და ასე მითხრა: „თითოეული ადამიანისთვის მიზანშენონილია, თავისი ტვირთი თვითონ ატაროს. თუკი რომელიმე მათგანს ძალიან მძიმე ტვირთი აქვს სატარებელი, მაშინ მისი მევობარი ვალდებულია მას დაეხმაროს.“ ის იყო უალრესად მოკრძალებული, სტუმრობ-

და ულარიბეს თანამიმდევარსაც კი, ღებულობდა წებისმიერი სახის საჩიქარს, თუგინდ ერთი ყლუბირძე ყოფილიყო და მიირთმევდა მათთან ერთად, ვინც ეპატიუებოდა. ის არასდროს ამცირებდა და ამდაბლებდა ღარიბს უქონლობის გამო და არ განადიდებდა მდიდარს სიმდიდრის გამო. არასდროს ეჩსუბებოდა არც ოჯახის წევრებს და არც მსახურებს. როცა ერთ-ერთ ბრძოლაში მას სთხოვეს მოწინააღმდეგის დაწყევლა, მან უპასუხა: „მე ვარ წყალობად და არა მაწყევრად გამოგაზავნილიო“.

მიუხედავად იმისა, რომ ის ალლაჰის ყველაზე საყვარელი ადამიანი იყო, ყველაზე მეტ მოკრძალებას და თავმდაბლობას იჩენდა. ადამიანთა შორის ისე იქცეოდა, როგორც ერთ-ერთი მათგანი. ის ცოტას და მოზომილად ლაპარაკობდა. მისი სიტყვა სასიამოვნო მოსასმენი იყო, სიტყვებს ისე წარმოსთქვამდა, როგორც გარითმულ სტროფის სტრიქონებს.

ადამიანებს ყოველთვის კეთილ და კარგ რჩევა-დარიგებებს აძლევდა. ის ძალიან გულუხვი ადამიანი იყო. განსაკუთრებით რამაზნის თვეში, ყველას გულს იგებდა და კმაყოფილებით აცილებდა.

ერთგულება და მიცემული პირობის შესრულება ალლაჰის შუამავლის ღირებული თვისებებია. წმინდა შუამავალი მთელი ცხოვრების განმავლობაში, მის ერთად მყოფებს და სხვა ადამიანებსაც ყოველთვის თავაზიანად ექცეოდა. ეს თვისება მას შუამავლობის მისიის მიღებამდეც ახასიათებდა. ის თუ ვინმეს რაიმე სიტყვას მისცემდა, რაც არ უნდა დაჯდომოდა, მას აუცილებლად შეასრულებდა.

ამოუწურავია მუჰამმედ შუამავლის სულიერი სიმდიდრე. ცნობილია, რომ სულიერად მდიდარ ადამიანებს მთელი ამქვეყნიური ქონება რომ მისცე და უთხრა, იმქვეყნად ამის შესახებ არავითარი პასუხი არ მოგეკითხებათ, ისინი ცხოვრებას მაინც უბრალო ცხოვრების წესით გააგრძელებენ, რადგან ალლაჰმა ისინი სულიერებით დააჯილდოვა. სულიერი სიმდიდრის ყველაზე გამორჩეული მაგალითები წმინდა შუამავლის ცხოვრებაშია. ერთხელ წმინდა შუამავლთან ერთი კაცი მივიდა და სთხოვა: წმინდა შუამავალო, ისეთი საქმე მასნავლე, რისი გაკეთების შემდეგ ალლაჰი და ადამიანებიც შემიყვარებენ. წმინდა შუამავალმა უპასუხა: „ამქვეყნიური სიმდიდრე არ შეიყვარო, რომ ალლაჰმაც შე შეგიყვაროს! ადამიანების ქონებას სიხარბის თვალი არ დაადგა, რომ მათაც შე შეგიყვარონო!“ წმინდა შუამავალი ბრძანებს: „საკუთარი პატიოსნებისა და ღირსებისათვის უკეთესია ბანარი ავილოთ, მთებში წავიდეთ, შეშა შევაგროვოთ და გავყიდოთ. ამრიგად, ალლაჰი თქვენს ღირსებას დაიცავს და მათხოვრობას აგაცილებს“. აქედან გამომდინარე, მუჰამმედ შუამავალი თავის თანა-

მიმდევრებს ასწავლიდა, რომ ნებისმიერ შემთხვევაში მათხოვრობა არ შეიძლება. ასეთი ადამიანები თვით ალლაჰსაც არ უყვარს. არაფერია ქვეყანაზე იმაზე დამამდაბლებელი, ვიდრე კარდაკარ სიარული და მათხოვრობის ხარჯზე ცხოვრება. თითოეულ ადამიანს შეუძლია რაღაცის კეთება და პირადი ღირსების დაცვა.

შუამავალი მუჰამმედი იყო უბადლო ნიმუში მადლიერების გამოხატვისა, უზენაესი ალლაჰის მიმართ. ის ნებისმიერ საქმეს ალლაჰის სახელით იწყებდა და ალლაჰისადმი მადლიერების გამოხატვით ამთავრებდა. დედამინის ზედაპირზე მოსულ და წასულ ადამიანთაგან ალლაჰისადმი მადლიერების გამოხატვაში ვერავინ შეედრება. ფიქრიც კი ზედმეტია იმაზე, იპოვო მცირე დეტალიც კი მისი მძიმე ცხოვრების პერიოდისა, რომ ის წუწუნებდეს, წუხდეს, ავლენდეს სულმოკლეობას, მძიმე სიტუაშიაც კი უზენაეს ალლაჰს ემადლიერებოდა. სწორედ ეს გრძნობა აფაქიზებდა მის სულს, ალამაზებდა მის სხეულს და აკეთილშო-

ბილებდა მის პიროვნებას, როგორც სანიმუშოსა და განუმეორებელს. წმინდა აიშე მის შესახებ გადმოგვცემს: „წმინდა შუამავალი ღამეში ფეხების დასიებამდე ლოცულობდა. მე მას ვეკითხებოდი: ასე რატომ აკეთებ, ალლაჰის შუამავალო? ალლაჰმა ხომ შენ წარსულში დაშვებული შეცდომები გაპატია და ისინიც, რომლებსაც მომავალში დაუშვებ? ალლაჰის შუამავალმა მიპასუხა: „გამჩენის წინაშე მადლობის გადამხდელი ადამიანი რომ ვიყო, მხოლოდ ამიტომ.“

შუამავალი უერთგულესი ადამიანი იყო. ის იყო ერთგული საკუთარი მეგობრების, მეზობლების, ნათესავების, ოჯახის წევრების, სამშობლოს და რაც მთავარია უზენაიერი ალლაჰის. კაცობრიობის ისტორიაში არ არსებობს ერთგულების იმაზე დიდი მაგალითი, რასაც თვით მუჰამედ შუამავლის უზენაესი ალლაჰისადმი ერთგულება ჰქვია. ესაა ადამიანთა ცხოვრებაში განუმეორებელი ნიმუში, თუ როგორ უნდა უერთგულოს ჩვეულებრივმა ადამიანმა თავის გამჩენს, ყოვლისშემძლესა და უდიადესს, უზენაესსა და მოწყალეს, ყოვლისმცოდნესა და ყოვლისმოწყალეს. თუკი ადამიანი იქნება თავისი მრჩამსის, თავისი რჯულის, თავისი გამჩენის ერთგული, ის შეძლებს აგრეთვე ადამიანსაც უერთგულოს. წმინდა შუამავალი ისლამის გაზაზე უამრავ წინააღმდეგობას აწყდებოდა, მაგრამ ალლაჰისათვის არასდროს გამოუხატია უმადურობა. შუამავლი ღვთის გზაზე ყველაზე უმნიშვნელო და პატარა საქმის გამკეთებელი ადამიანის

მიმართაც იჩენდა ერთგულებასა და კეთილგანწყობას.

თავისი სისპეტაკით, უმაღლესი მორალითა და სანდოობით ალლაჰის შუამავალი მთელი კაცობრიობისათვის ცხოვრების სტილის ნორმათა ნუსხად და ზნეობრივ დიდაქტიკად გადაიქცა. მისი ნებისმიერი მოქმედება, ნაბიჯი, დარიგება, შეგონება თანამიმდევართა გონებაში კრიალოსანის თვლებივით აიკინძა და ჩაიბეჭდა. ის იქცა ისლამის მარად ურყევ შუქურად, რომელიც მზის სხივებივით უნათებს გზას მორწმუნე ადამიანებს ამქვეყნიური და იმქვეყნიური ბედნიერების მოსაპოვებლად.

ძალიან დიდია უძვირფასესი შუამავლის შემეცნებითი სამყარო, მდიდარია წმინდა ყურანით მისი სულიერების საბადო, საიდანაც დღეს თანამედროვე მუსლიმთ სამყარო საზრდოობს და ხარობს, ენით აღუნერელია მისი პიროვნების ყველა ნიუანსი, ყველა დეტალი, მისი შემოქმედების გენიალურობა და განუმეორებლობა. მისი ცხოვრების და ისლამის უამთაღმნერლებს ხომ ტომებიც უდევთ მისი ცხოვრებით დატვირთული, მაგრამ ის იმდენად დიდბუნებოვანი, იმდენად ტევადი და თავსებადი ფიგურა იყო მთელ მსოფლიოში, რომ მასზე ვინმეს შედარება ან მიმსგავსება უბრალოდ შეუძლებელია.

ვფიქრობ დღეს, როდესაც ტერორიზმი და ექსტრემიზმი გახდა კაცობრიობის უკურნებელი სენი, მთელი

მსოფლიოს საფრთხე, დედამიწის სხვა-დასხვა კუთხეში იღვრება მშვიდობიანი, უდანაშაულო ადამიანების სისხლი, სწორედ დღეს ჰაერივით გვჭირდება შევისწვლოთ კეთილშობილი შუამავალის ცხოვრება და ავილოთ მაგალითები მისი სანიმუშო ცხოვრებიდან. ისლამი ქადაგებს მშვიდობას, სიყვარულს, ტოლერანტობას, პატივისცემას როგორც საკუთარი, ასევე განსხვავებული აღმსარებლობის ადამიანების მიმართ. დროა დაერქვას ყველას და ყველაფერს მისი სახელი და გაიმიჯნოს ერთმანეთისაგან ტერორი და ისლამი. ჩვენთვის ადამიანი ადამიანია, რამეთუ ყველა ადმიანი ალლაპის გაჩენილია, პატივს ვცემთ ყველას, მიუხედავად მათი კანის ფერისა, კულტურისა, ისტორიული წარმომავლობისა, ეროვნების და აღმსარებლობისა. სამყაროთათვის წყალობად მოვლენილი წმინდა შუამავლის სარწმუნოება, რომელიც ჭიანჭველაზე ფეხის დაბიჯებასაც კი გვიყრძალავს, როგორ შეიძლება გაიგივდეს ტერორიზმთან, ექსტრემიზმთან, რადიკალიზმთან და ფანატიზმთან. გამომდინარე აქედან, ჩვენ ვგმობთ ტერორიზმისა და ძალადობის ნებისმიერი ფორმით გამოვლინებას, ვგმობთ საზოგადოებაში შუღლისა და მტრობის გაღვივებას, აღმსარებლობისა და ადამიანური ღირსების შემლახველოზუნებს, მოწოდებებსა თუ კარიკატურებს.

თუკი ადამიანი ძვირფას მუპამედ
შუამავლის ცხოვრებას გაიცნობს და
თუკი ის გონიერია, მას შეუძლებელია

უზენაესი ალლაპი არ უყვარდეს ყველაზე მეტად, ვიდრე სხვა ვინმე.

შუამავალი მუჰამმედი სამართლი-
ანად იმსახურებს მილიონობით მიმდე-
ვართა სიყვარულსა და პატივისცემას.
ჩვეულებრივ ადამიანებს შეიძლება შე-
უყვარდეთ ვინმე, იმ სარგებელის, სიხა-
რულისა და ბედნიერების სანაცვლოდ,
რაც მას ადამიანებისათვის მოაქვს.
სწორედაც მუჰამმედ შუამავლის მეშვე-
ობით დააღწია თავი იმდროენდელმა
არაბულმა სამყარომ უმეცრების ხანას.
მან გაუხსნა გზა ადამიანებს უცოდინ-
რობისა და წყვდიადისგან - მეცნიერები-
სა და სინათლისაკენ, რამეთუ უამრავი
ადამიანი გაათავისუფლა მან უსარგებ-
ლო კერპებზე თაყვანისცემისგან და შე-
ასწავლა ერთადერთ და ყოვლისშემძლე
ალლაპზე თაყვანისცემა. რამდენ ადა-
მიანს შთაუნერგა და შეასწავლა უფრო-
სის დაფასება, პატივისცემით მოპყრო-
ბა, უმცროსის ქომაგობა და დარიგება,
შვილების მიერ მშობლების დაფასება,
ურთიერთპატივისცემა და სხვა. მან
მილიონობით ადამიანის გული გაათა-
ვისუფლა საზოგადოებისათვის ისეთი
მავნე ჩვევებისგან, როგორიცაა სიამაყე,
შური, ამპარტავნობა, მტრობა, ძუნნობა,
ფარისევლობა, ცილისწამება, უსამართ-
ლობა, სხვისი უფლებების შელახვა.

უზენაესმა ალლაპმა გვარგუნოს
შუამავლის ცხოვრებით ცხოვრება, ჭეშ-
მარიტი გზით სვლა უკანასკნელ ამო-
სუნთქვამდე! აამიინ!

ისლამის უნივერსალური გზავნილი

ლაშა ბოლქვაძე

ისლამი არის რელიგია, რომელსაც გააჩნია საყოველთაო გზავნილი ადამიანებისთვის, რის მეშვეობითაც შეძლებენ ისინი იცხოვრონ დაცულ და მშვიდ გარემოში. ეს არის, რაც გვაჩვენებს ისლამის ჭეშმარიტებას, ვინაიდან რელიგიის ჭეშმარიტება განისაზღვრება მის მიერ მოწოდებულ ბრძანებებში განსხვავებული აღმსარებლობის მიმართ, აძლევს თუ არა მათ მშვიდობიანად ცხოვრების უფლებას.

სანამ გადავიდოდეთ უშუალოდ ისლამის დამოკიდებულებაზე განსხვავებულების მიმართ, მანამდე მოკლედ განვიხილოთ იმ ადამიანის ტიპი, რომლის ჩამოყალიბებასაც ცდილობს ისლამის რელიგია.

სურა „ასრ“-ში შემდეგნაირად არის ნაბრძანები:

﴿۱﴾ وَالْعَصْرِ

﴿۲﴾ إِنَّ الْأَنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ

﴿۳﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ

﴿۴﴾ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

„ვუიცავ ასრ-ს! უეჭველად ადამიანი წაგებულია, გარდა მათი რომელთაც ირწმუნეს, ჰქმენს სიკეთენი და ერთმანეთს ჭეშმარიტებასა და მოთმინებას ამცნობენ!“

აიათებში მოცემულია ადამიანის თვისებები, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელია ამქვეყნიური და იმქვეყნიური ბედნიერების მოპოვება. რწმენა არის საშუალება, რის მეშვეობითაც ადამიანი პოულობს სულიერ სიმშვიდეს და უახლოვდება მის შემოქმედს. სიკეთის კეთება კი თითოეუ-

ლი ადამიანის ვალდებულებაა, რაც ხელს შეუწყობს სამყაროში მშვიდობისა და სანდო ურთიერთობების ჩამოყალიბებას. ჭეშმარიტებისა და მოთმინებისაკენ მოწოდება ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ვალდებულებაა ადამიანების. თითოეულ ადამიანს ჭეშმარიტებად მიაჩნია ის, რისიც სწამს, აქედან გამომდინარე, თითოეული ადამიანი ვალდებულია „სხვებს“ მოუწოდოს მის მიერ აღქმულ ჭეშმარიტებისკენ, იქნება ეს თეოლოგიურ ჭრილში თუ მოქმედების მეშვეობით. ამასთან ერთად ვალდებულები ვართ ადამიანებს მოვუწოდოთ მოთმინებისკენ რაც ხელს შეუშლის არეულობის წარმოქნას საზოგადოებაში. მოთმინებაში არ იგულისხმება უმოქმედობა, არამედ მოთმინება გულისხმობას არსებული არასასიამოვნო მდგომარეობის გამოსასწორებლად გაუჩერებლად შრომას, ხოლო თუ მდგომარეობის გამოსწორება აღემატება ჩვენს ძალებს ალლაჰის ნებაზე მინდობას.

ისლამის მიხედვით ცხოვრების მიზანი სიკეთის კეთებაა; ხოლო რელიგია ეხმარება ადამიანს ამქვეყნად და იმქვეყნად მოიპოვოს ბედნიერება. აქედან გამომდინარე მუსლიმები ყოველი ლოცვის დროს შემდეგ ვედრებას კითხულობენ:

رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَفَقَاتَ عَذَابَ النَّارِ

„ღმერთო ჩვენ! მოგვეცი ჩვენ სიკეთე ამქვეყნიურ ცხოვრებაშიც და იმქვეყნიურშიც, დაგვიფარე ჩვენ ცეცხლის სასჯელისგან,“

ისლამი, როგორც პიროვნულად ასევე საზოგადოებრივ ასპექტშიც ადამიანის აღზრდასა და ჩამოყალიბებას ცდილობს, რაც წმინდა მოციქულის ბრძანებაში გამოიხატება. მოციქული შემდეგნაირად ბრძანებს:

„რწმენა არ გააჩნიათ მათ, ვინც ამანათს არ პატრონობს; ხოლო ისინი, ვინც აღთქმას არ ასრულებენ რელიგია არ აქვთ“ (იბნ ჰანბელ, III, 134)

ჰადისში ყურადღება გამახვილებულია ნდობაზე, რადგანაც ადამიანი, რომელიაც დაკარგული აქ აქვს ნდობა საზოგადოებაში

შეუძლებელია მორწმუნე იყოს. ანუ მუსლიმი მორწმუნის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი თვისება სანდოობაა.

მორწმუნის თვისებებთან დაკავშირებით წმინდა მოციქულის სხვა ბრძანებაში შემდეგნაირად არის გადმოცემული:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :
الْمُؤْمِنُ مَالِفُ، وَلَا خَيْرٌ فِيمَنْ لَا يَأْلُفُ وَلَا يُؤْلِفُ .“

აბუ ჰურაირას გადმოცემის თანახმად, წმინდა მოციქული შემდეგნაირად ბრძანებს: „მორწმუნე მეგობრული ადამიანია; სიკეთე არა მათში, ვინც ხალხთან არ ამყარებს ურთიერთობას და არც ისეთ ადამიანებში რომელთანაც ხალხს არ სურს ურთიერთობის დამყარება.“ (იბნ ჰანბელი, II, 400)

ყურანში პირდაპირი მოწოდებაა ადამიანებისთვის, რომ ერთმანეთს შეეჯიბრონ სიკეთის კეთებაში. შემდეგნაირად არის ნაბრძანები:

وَلِكُلٌّ وِجْهَةٌ هُوَ مُولِّهَا فَاسْتَبِقُوا الْحَبْرِيَّاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَاتِ بِكُمْ
اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

„ყველა თქვენგანს ერთი მხარე (ყიბლე) აქვს, რომლისკენაც სახეს მიაპყრობს. მაში, შეეჯიბრეთ ერთმანეთს სიკეთის ქმნაში. სადაც არ უნდა იყოთ, ალლაჰი შეგკრებთ ყველას ერთად. უეჭველად, ალლაჰი ყოვლისშემძლება.“ (სურა ბაყარა, 148)

როგორც ვხედავთ, ისლამი არ არის მხოლოდ რიტუალების რელიგია, არამედ ისლამი ცდილობს ადამიანში ჩამოაყალიბოს კარგი ზნეობა, რომლის მეშვეობითაც არის შესაძლებელი მშვიდობიანი ცხოვრების ჩამოყალიბება.

რაც შეეხება ლოთისამსახურებას, არ უნდა დაგვავიწყდეს რომ ეს არის საშუალება ადამიანმა შეიძინოს კეთილი ზნე და მის შესაბამისად იცხოვონს.

გადმოცემებში ვკითხულობთ:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا مَرْفُعًا : «إِنَّ الْمُؤْمِنَ لِيَدِرِكَ

بحسن خلقه درجة الصائم القائم

صحيح - رواه أبو داود وأحمد

ნმინდა აიშაგან (რადიალაჰუ ანს) მოთხოვილ ჰადისში, "მორწმუნე კარგი ზნეობის წყალობით, აღწევს იმ ადამიანის საფეხურს, რომელიც მარხულობს (დღისით) და ლოცულობს (ღამით)".

ჰადისში კარგი ზნეობა გათანაბრებულია ლვთისმსახურებასთან, რაც ყოვლად-საყურადღებოა თითოეული ადამიანისთვის, რადაგანაც ლვთისმსახურების მიზანიც უზენაესის კაბყოფილების მოპოვებაა, რაც, კარგი ზნეობის გარეშე შეუძლებელია.

სხვა გადმოცემაში კი შემდეგნაირად არის ნაბრძანები:

„ბევრია ისეთი (ადამიანი), რომელთა მარხვასაც მხოლოდ შიმშლი მოაქვს. და კიდევ, ბევრია მლოცველი, რომელთაც ლოცვით არაფერი აქვთ სარგებელი, გარდა დალლილობისა“. (იბბ მეისი, სიამი, 21)

ჰადისში ყურადღება გამახვილებულია მათზე, რომლებიც მიუხედავად იმისა, რომ ასრულებენ ლვთისმსახურებას ვერანაირ სარგებელს ვერ იღებენ, რადგანაც ისინი ლვთისმსახურებას უგულისყუროდ ასრულებენ ან კიდევ კარგი ზნეობის მატარებელი არ არიან. აიათში ნაბრძანებია:

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيَّكَ مِنَ الْكِتَبِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الْأَصْلَوَةَ
تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۖ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تَصْنَعُونَ

„წაიკითხე ის, რაც შთაგეგონა წიგნიდან და აღავლინე ლოცვა. უჭიელად, ლოცვა განდევნის სიავენს და უკეთურს. და რა თქმა უნდა, ალლაჰში სხენება მნიშვნელოვანია. და ალლაჰი უწყის, რასაც სჩადიხართ!“ (ანქებუთი 29/45)

აიათიდან გამომდინარე, ლოცვა უნდა აშორებდეს ადამიანს უკეთურობისგან, მაგრამ თუ ადამიანი მიუხედავად მისი ლვთისმსახურებებისა ისევ უზნეოა, ნათელია, რომ მის ლვთისმსახურებებს არანაირი სარგებელი არ მოუტანია მისთვის.

ამ მოკლე მონახაზის შემდეგ, თუ როგორი უნდა იყოს მორწმუნე ადამიანი, გადავიდეთ საკითხზე რაც ძალზედ მნიშვნელოვანია დღევანდელ სამყაროში.

როგორ აღიქმება ზოგადად რელიგია ისლამის მიხედვით და რა დამოკიდებულება აქვს ისლამს სხვა რელიგიებთან?

ყურანში სიტყვა რელიგია „ედ-დინ“ ტერმინით არის აღნიშნული რასაც უნივერსალური დატვირთვა გააჩნია. აქედან გამომდინარეა, რომ ყურანში მოწოდებები მხოლოდ მორწმუნებისკენ კი არა, არამედ მთელი კაცობრიობისთვისაა.

პირველ რიგში უნდა აღინიშნოს ის ფაქტი, რომ ისლამი სხვა რელიგიების ჭეშმარიტებას არ აღიარებს. რაც ყურანის აიათებში მკაფიოდ ჩანს, თუმცა მიუხედავად ამისა, თითოეულ მორწმუნეს ავალდებულებს „სხვებთან“ ჩამოაყალიბოს კარგი ურთიერთობები, რის მეშვეობითც შესაძლებელი იქნება მშვიდობის დასადგურება დედამიწაზე. ყურანში ნაბრძანებია:

يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأَنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا
وَقَبَائِلَ لِتَعَارُفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْتَمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
خَيْرٌ

“ჰეი, ადამიანნო! უეჭველად, ერთი
მამრიდან და ერთი მდედრიდან გაგაჩი-
ნეთ თქვენ და რომ შეიცნოთ ერთმანეთი,
დაგადგინეთ ერებად და ტომებად. უეჭ-
ველად, თქვენგან ყველაზე პატივდებული
აღლაპის წინაშე თქვენში ყველაზე უფრო
ღვთისძმიშია. უეჭველად, აღლაპი ყოვ-
ლისძმცოდნეა, ყველაფრისძმცოდნეა!” (სურა
პუჯურათ, 13)

როგორც აიათშია მოცემული სხვა-
დასხვა ერები და ტომები იმისთვისაა, რომ
ერთმანეთი შეიცნონ. ხოლო პატივდებუ-
ლობა რომ მოიპოვონ აღლაპის წინაშე
ღვისმოშიშობაში უნდა ეჯიბრებოდნენ
ერთმანეთს.

რა იგულისხმება ლვთის მოშიშობაში?

ღვთისმოშიშია ადამიანი, რომელიც
ცდილობს უზენაესის პრძანებების შესრუ-
ლებით მოიპოვოს მისი კამყოფილება და
არ დაარღვიოს ადამიანებისა და სხვა არსე-
ბების უფლებები.

ამასთან ერთად, ყურანში არის გარკვეული აიათები, რომლებიც სხვადსხვა შეხედულებებს ჰქადებს, თუმცა უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ყურანის გაგება ერთმთლიანობაში უნდა ხდებოდეს და კონტექსტიდან ამოღებული აიათები მიგვიყენოთ.

ვანს არასწორ დასკვნამდე. მაგალითისთვის შემდეგი აიათი მოვიყენოთ:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَخَذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلَيَاءَ
 بَعْضُهُمْ أَوْلَيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَإِنَّهُ مُنْكَرٌ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

“ჰეი თქვენ, რომელთაც ირჩმუნეთ! იუდეველი და ქრისტიანი არ აიყვანოთ მეგობრებად. ისინი მხოლოდ ერთმანეთის მეგობრები არიან. და რომელი თქვენგანიც გადაიხრება მათკენ, უეჭველად, ის იმათვანია. უეჭველად, ალლაპი ჭეშმარიტ გზას არ დაადგენს ცოდვილ ხალხს!” (სურა მაიდუ, 51)

მხოლოდ ამ აიათს თუ ავიღებთ, მუს-
ლიმებისა და არამუსლიმების მეგობრობა
აკრძალულად მოვცეჩვენება, მაგრამ რე-
ლიგია, რომელიც ჭეშმარიტების სახელით
მიმართავს ყველას შეუძლებელია არ გა-
ნასხვავოს კარგი და ცუდი თემსა და რე-
ლიგიაში. ყველასთვის ცნობილია, რომ ყვე-
ლა რელიგიასა და თან ხალხში არსებობს
ცუდი, უზნეო ან არასანდო ადამიანები. ყუ-
რანიც ამ სიმართლეს შემდეგნაირად გად-
მოგვცემს:

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمُنَهُ بِقُنْطَارٍ لَّيُؤْدِهُ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ
مَنْ إِنْ تَأْمُنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤْدِهُ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا
ذُلِّكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا يُسَّرِّ عَلَيْنَا فِي الْأَمْمَيْنِ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ الْكَذَبُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

“Ըզտույրո Եօցնուս մօմքարտա Շորու
արօան օսցտեծից, Ռոմլեցսաց ցինքարտ ու
աճոնձ, պալեցլուզ դագուծրունցեցն, մացրած
արօան օսցտեծից, Ռոմլեցսաց դինարտ ու
աճոնձ, օմասաց ար դագուծրունցեցն, տաչից
ու ար ճաճգեյի. Ես օմօւռմ, Ռոմ տցլուան,
շմեցրեցտան Տայրտոն արաջերո ցըավցըո.
Տոլու ալլագչից Տուրույն ամծոնցն, դա մատ
օկուան յեւ!” (Սպորա Ալու-օմրանո, 75)

ამ აიათის შემდეგ კი გავეცნოთ აიათს,
რომელიც გვაცნობებს თვისებებს იმ ადა-
მიანგბისა, რომლებთანაც არ შეიძლება
ურთიერთობა.

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ
يُخْرُجُوكُمْ مِّن دِيْرِكُمْ أَن تَبُوُهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

“არ გიყრძალავს თქვენ ალლაპი იმათ
მიმართ, რომელნიც არ შეგბრძოლებიან
რწმენის თაობაზე და არ გაუძღვებიხართ
საკუთარი სახლებიდან, რომ უქმნათ სიკე-
თე და მოეპყროთ სამართლიანად. უეჭვე-
ლად, ალლაპი უყვარს სამართლიანები.”

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِّن دِيْرِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلُّهُمْ وَمَن يَتَوَلُهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

“მაგრამ გიკრძალავს ალლაპი იმათ და-
უმეგობრდეთ, რომელთაც შეგებრძოლნენ
რწმენის თაობაზე, გაგაძევეს საკუთარი
სახლებიდან და მხარში ამოუდგნენ თქვენს
დევნაში. ხოლო ვინც მათ დაუმეგობრდე-
ბა, სწორედ, ისინი არიან ცოდვილნი!” (სურა
მუმთავრის, 8-9)

აიათებში ვხედავთ თვისებებს, თუ რო-
გორ ადამიანებთან გვეკრძალება ურთიერ-
თობა. გარდა იმ ადამიანებისა, რომლებიც
გვებრძოლებიან, გვაძევებენ საკუთრი სახ-
ლებიდან ან ეხმარებიან მათ ვინც ცდილობს
გაგვაძევონ სახლებიდან რწმენის გამო,
შეგვიძლია გვქონდეს ყველასთან ურთიერ-
თობა.

ამასთან ერთად ყურანი სასტიკად გმობს სიძულვილის ენას და მოუწოდებს მორწმუნებას არ შეურაცხყონ სხვა ადამი-ანების სიწმინდეები. შემდეგნაირად არის ნაბრძანები:

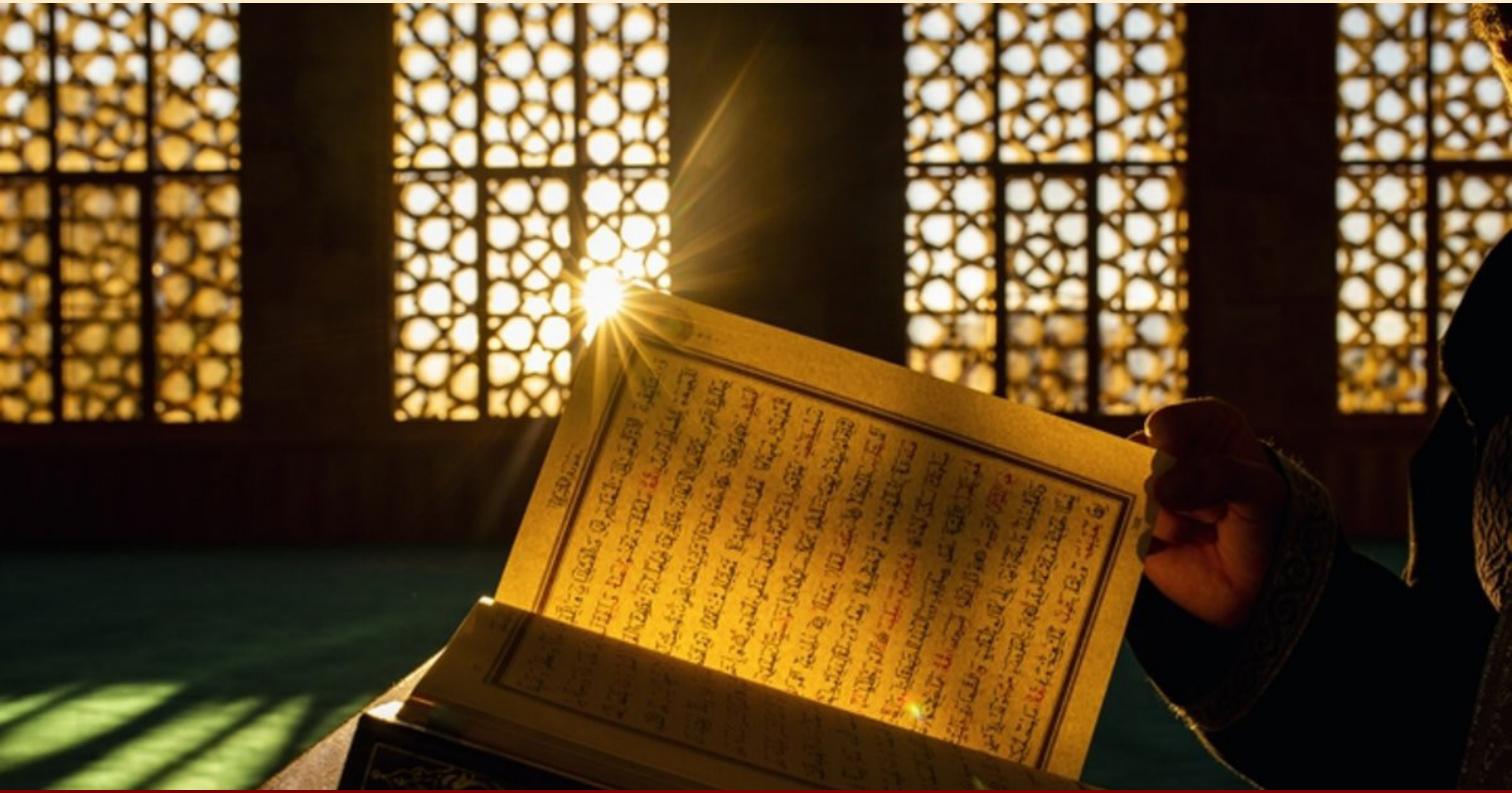
وَلَا تَسْبِّحُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيُسَبِّبُو اللَّهَ عَدُوًا
بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيَّنَا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

„და არ გაუკიცხოთ, რომელთაც ისინი
მოუხმობენ ალლაპის გარდა, მერე მტრო-
ბით ზღვარს გადავლენ და უვიცობით ალ-
ლაპს დააძაგებენ ეგენი. და ასე მოვუკაზ-
მეთ ჩვენ ყოველ ერს თავისი საქმენი. მერე
თავიანთ ღმერთთანაა მათი მიბრუნება“
მაშინ აცნობებს მათ, რასაც ისინი სჩადი-
ოდნენ. (სურა ენ’ამ, 108)

აითში გარკვეულად არის მოხმობა
სიძულვილის ენისგან თავის შეკავებაზე,
რადგანაც თუ მიაყენებ შეურაცხყოფას
სხვის სალოცავს, ისინიც ანალოგიურად
მოიქცევიან და აქედან გაღვივდება შუღლი
ერთმანეთის მიმართ, რაც არეულობას გა-
მოიწვევს. აითში ასევე გამახვილებულია
ყურადღება მასზედ, რომ რწმენასთან და-
კავშირებული განკითხვა იქნება საიქოში,
რაც ნიშნავს იმას, რომ არავის აქვს უფლება
განიკითხოს ვინმე მისი რწმენის გამო ვი-
ნაიდან ამის უფლება მხოლოდ და მხოლოდ
ალოაპს გააჩნია.

შეიძლება ითქვას, რომ ყურანი ერთა-დერთი წმინდა წიგნია, სადაც სხვა რელი-გიის სალოცავების ხელშეუხებლობაზეა სა-უბარი. სურა ჰაჯ-ის მე-40 აიათში ალლაჰი გვამცნობს, რომ არ ყოფილიყო მისი ნება ადამიანები ვერ დაიცავდნენ თავს ერთმა-ნეთისგან და განადგურდებოდა სენაკები, საყდრები, სინაგოგები და მეჩეთები სადაც ალლაჰის სახელი ხშირად მოიხსენიება.

როგორც ვხედავთ, ისლამი არის რე-
ლიგია, რომელიც ადამიანებს მოუწოდებს
ერთად და მშვიდად ცხოვრებისკენ, რაც
შესაძლებელი იქნება კარგი ზნეობით, სიკე-
თითა და მორწმუნეობით.

სურა - ის სინი/36

ლანდო ბოლევაძე

გაგრძელება წინა ნომრიდან...

وَاضْرِبْ لَهُم مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءُهَا الْمُرْسَلُونَ
إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِشَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا
إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ
قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ

13. და მოუყევი მათ მაგალითი სოფ-
ლის მკვიდრთა, აკი იქ მივიდნენ შუამა-
ვალნი!

14. აკი, წარვეზზავნეთ მათთან ორი, უმალ ცრუდ შერაცხეს, ამიტომაც გავაძლიერეთ მესამეთი და უთხრეს (შუამავლებმა): უეჭველად, თქვენთან ვართ წარმოგზავნილნი“.

15. უთხრეს: „ისეთივე ადამიანები ხართ, როგორც ჩვენ. მოწყალეს არაფერი ზეგარდმოულენია, თქვენ მხოლოდ ცრუობთ!“

ეი, შუამაგალო! მოუყევი მათ მაგალი-
თი სოფლის მკვიდრთა, ყურანში რომელ
სოფელზეა საუბარი არ არის (ჰნობილი,

ამიტომ ეს მაგალითი დღეისათვის ყველა
სოფლისთვის ან ქალაქისთვის შეიძლება
ავიღოთ. სოფელში შუამავლები მივიდნენ.
ნებისმიერ ადგილას შეიძლება მისვლა და
რაღაცების ახსნა ადამიანებზე, თუ მა-
ნამდე იქ ვინმე არის მისული, მას გვერ-
დით უნდა დავუდგეთ, თუ არავინ არაა
მისული ჩვენ უნდა დავიწყოთ ქადაგება.
უდიდესი ალლაპი აუცილებლად დამხ-
მარებს გამოგვიგზავნის. შუამავლებმა
მათ უთხრეს, რომ „უეჭველად, თქვენთან
ვართ წარმოგზავნილნი“. ჩვენით არ მოვ-
სულვართ. ჩვენი პირადი, რაიმე სხვა გეგ-
მა არ გვაქვს, როცა ჩვენ გვისმენთ ჩათ-
ვალეთ, რომ უდიდეს ალლაპს უსმენთ,
თუ ჩვენ ცრუდ შეგვრაცხავთ, ჩათვალეთ
ალლაპი ცრუდ შერაცხეთ.

სოფლის მცხოვრებლებმა არ მიიღეს
ალლაპის გაგზავნილი შუამავლები და
მათ მატყუარები უნოდეს. გამჩენი ჩვენ
ანგელოზებს გამოგვიგზავნიდა, თქვენ
კი, მხოლოდ ჩვენნაირი ადამიანები ხართ
- უთხრეს. შუამავლებმა უთხრეს: ჩვენი
ვალი მხოლოდ თქვენი შეგონებაა, ჩვენ
არ გვაქვს ვალდებულება თქვენი ძალით

გამუსლიმებისა და არც ძალით არ ვფიქრობთ ამის გაკეთებას. თქვენ გინდ დაიჯერეთ, გინდ არა. უდიდესი ალლაჰი მწყალბელია, ადამიანებს ყოველთვის უგზავნის შემგონებლებს გადარჩენისათვის, მაგრამ ურწმუნოები ისტორიის მანძილზე ყოველთვის წარმატებებს საკუთარ თავს მიაწერდნენ, ხოლო წარუმატებლობაში სულ მორწმუნებს ადანაშაულებდნენ. ამ შემთხვევაშიც ასე მოხდა.

﴿۱۶-۱۷﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا لَيَكُمْ لِمُرْسَلُونَ وَمَا عَلِيَّنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

მიუგება: „ჩვენი ღმერთი უნყის, უეჭველად, თქვენთან წარმოგზავნილები ვართ. არ არის ჩვენი ვალი, თუ არა ცხადი უწყებისა.“

ამ აიათით უდიდესი ალლაჰი, როგორც შუამავალს, ასევე ჩვენ გვახვედრებს ვალდებულებას ცოდნის გადაცემის თაობაზე. ცოდნის გადაცემა, საუკეთესო სახით უნდა მოხდეს, დალაგებული სიტყვებით და წინადადებებით. იმამები შუამავლის გზის გამგრძელებლები არიან, ამიტომაც მათ სიტყვები კარგად უნდა შეარჩიონ ქადაგებისას. ქორწილშიც და ტირილის სახლშიც ერთნაირად ქადაგება არაა მისაღები. ჩვენი ვალი მხოლოდ შეგონებაა, დაჯერება ალლაჰის ხელშია, თუ ალლაჰი მოისურვებს ისინიც დაიჯერებენ.

﴿۱۸-۱۹﴾ قَالُوا إِنَّا تَطَهَّرُنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنْ تَجْعَنَّنُکُمْ وَلَيَمْسَنَّکُمْ مِنْنَا عَذَابُ الْيَمِّ

قَالُوا طَائِرُکُمْ مَعَکُمْ أَئِنْ ذُكْرُنْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرُفُونَ

თქვეს: „უეჭველად, ჩვენი ნავსი თქვენგანაა. თუ არ შეწყვეტთ, უთუოდ, ქვებით ჩაგქოლავთ და უთუოდ, შეგეხებათ ჩვენგან მწარე სასჯელი!“ მიუგება: „ნავსი თქვენი თქვენიდანვეა, განა შეგონებისგან? არა, თქვენ ხართ ზღვარგადასული ხალხი!“

დღესაც იგივე მდგომარეობაა, ურწმუნოები ამბობენ: ლოცვა, თავის დახურვა, მარხვა, რომ არ იყოს ისედაც კველაფერს ვაკეთებთ, გული სუფთა გვაქვს. შეხედეთ მუსლიმებს: ისინი ყველაფრით უკან დღრინენ, დასავლეთში მართალია ყურანს არ მიყვებიან, მაგრამ ტექნოლოგიური განვითარების მაღალი საფეხურები აქვთ დაკავებული, ეს კი მხოლოდ მატერიალურია და დღევანდელ დღეს არიან ძლიერები, მაგრამ მათგან ზოგიერთი, ისევ ურწმუნოები არიან და ემსგავსებიან საუკუნეების წინანდელ რასისტებს, ისევ სიძულვილის ენით საუბრობენ. დასავლეთში ცოდნას დიდი ყურადღებას აქცევენ, მათგან ზოგიერთმა ყურანიც კი იციან მუსლიმებზე უკეთესად, მაგრამ უკვე საუკუნეები გავიდა ყურანს არ მიჰყვებიან, ისე როგორც საჭიროა და მაინც ყურანს აბრალებენ განვითარების დაბალ დონეს, ეს ურწმუნოთა იდეოლოგიაა, რაზედაც ადვილად წამოეგო ჩვენი სუსტი მორწმუნების უმრავლესობა.

როცა ასეთი მდგომარეობიდან გამოსვლისათვის ახსნა დაიწყეს შუამავლებმა, სოფლის მკვიდრებმა მათ გაჩუმება ურჩიეს, თუ ასე არ მოიქცეოდნენ, მათ ჩაქოლავდნენ, რადგანაც ყოველგვარი წარუმატებლობის საბაბად მათ მოიხსენიებდნენ.

სურა „ისრა“-ში უდიდესი ალლაჰი ადამიანთა წარუმატებლობას, ისევ მათ მიაწერს, მათი ქმედებებიდან გამომდინარე. „თუ სიკეთეს აკეთებთ, თავს უკეთებთ სიკეთეს. და თუ სიავეს აკეთებთ, თავს ავნებთ ამით.“ (ისრა 17/7)

ჩვენი ვალდებულება ქადაგებაა, შე-
გონებაა. შეიძლება მოგვეჩვენოს, რომ
მოპირდაპირე მხარე ჩვენ არ გვისმენს,
მაგრამ უნდა გვახსოვდეს, რომ მასზე
გავლენა მაინც ხდება.

და როცა მიხვდნენ შუამავლები, რომ
მათთან ვერას გახდებოდნენ, უთხრეს:
რომ თქვენ ხართ ადამიანები, რომლებიც
საკუთარ სიცოცხლეს უქმად ხარჯავთ
„თქვენ ხართ ზღვარგადასული ხალხი!“
და მფლანგველნი. ნებისმიერი რამის
გაფლანგვა მიუღებელია და ცოდვაა, მაგ-
რამ ყველაზე დიდი მფლანგველობა საკუ-
თარი სიცოცხლისა და დროის არასწორად
ფლანგვაა, რომელიც ადამიანს არანაირ
სარგებელსა არ მისცემს, პირიქით იგი და-
ბაბი გახდება საიქიოში მისთვის სასჯე-
ლის მიღებისა.

٢١-٢٠ . وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَا

فَوْمَ اتَّبَعُوا الْمُرْسَلِينَ ۝ ۲۰

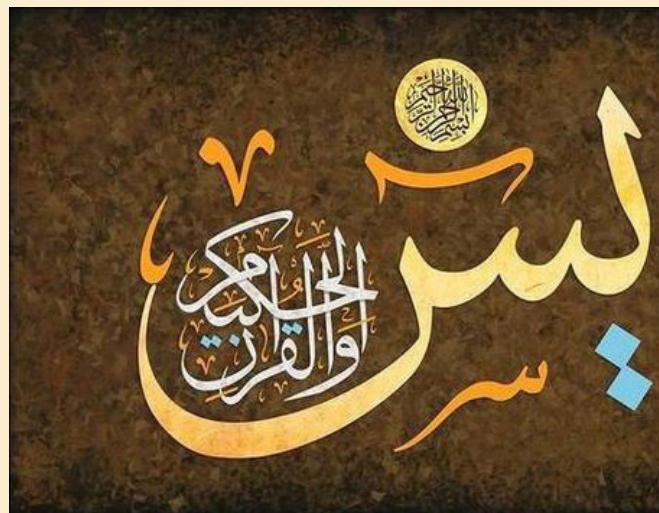
اتَّبَعُوا مَنْ لَا يَسْكُنُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ

და მოვიდა ქალაქის გარეუბნიდან
კაცი სირბილით. სთქვა: „ჟეი, ხალხს
ჩემო! გაჰყევით წარმოგზავნილება!

გაჰყევით, ვინც საზღაურს არ ითხოვს
თქვენგან და ჭეშმარიტ გზაზე ადგანან!

ეს აიათები გვაფრთხილებს, ხალხთან
ქადაგებისას, მათგან არაფერს უნდა ვე-
ლიდოთ, „გამცემი ხელი ამღებზე უკეთე-
სია“ - არ დავიგინწყოთ.

როგორც ჩანს, იმ ტერიტორიაზე მა-
ნამდეც იყო მისული შუამავლები, ახლა
სოფლის ცენტრში იყო შეკრება, რადგა-
ნაც გარეუბნიდან მოვიდა კაცი სირბი-
ლით. ე.ი. გარეუბანშიც ყოფილან მანამდე
მისულები. კაცი რომელმაც ირწმუნა, მო-
ვიდა მათთან და შუამავლების დაცვა და-
ინწყო, სთხოვა ხალხს, რომ გაჰყოლოდნენ
მათ ნათქვამს, ისინი ხომ თქვენგან არა-
ფერს ითხოვენ. ისინი რასაც გეუბნებიან
თვითონაც შემსრულებელი არიან მისი.

٢٧-٢٢ . وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

﴿عَاتَّخِدُ مِنْ دُونِهِ اللَّهُ أَنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا

تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقَدُونَ﴾ ۲۳

إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝ ۲۴

إِنِّي أَمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونَ ۝ ۲۵

قِيلَ أَدْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ۝ ۲۶

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

და რა მიშლის მე ხელს, რომ არ ვე-
თაყანო, რომელმაც გამაჩინა და (ვისთა-
ნაც) მიიქცევით თქვენ?

განა დავიდგინო მის გარდა ღვთაება?
რამეთუ თუ მოწყალე ინებებს ავი მომიზ-
ლოს, მათი შენევნა ვერლა დამეხმარება
და ვერ მიხსნიან ისინი.

მაშინ, უეჭველად, ცხად გზააპნევაში
აღმოვჩნდები.

უეჭველად, მე ვირწმუნე თქვენი
ღმერთი. მაშ, ყური დამიგდეთ! “

ეთქვა მას: „შედი სამოთხეში“. თქვა:
„ნეტავ, ჩემს ხალხს სცოდნოდა,

რომ მაპატია ჩემმა ალლაპმა და და-
მადგინა ერთ-ერთ პატივმიგებულთაგან!“

გარეუბნიდან მოსულმა კაცმა უთხრა
თანასოფლელებს: მითხარით რატომ არ
ვინამო ასეთი ადამიანების? მაგრამ შე-
ატყო, რომ ისინი მათ არ უსმენდნენ და არ

უჯერებდნენ. გაუმეორა რომ მანაც იწამა ამ შუამავლების, მაგრამ ამან უფრო გააბრაზა მისი თანასოფლელები, რადგანაც მისმა ასეთმა ქცევამ სოფლელთა ურნ-მუნოება უფრო გამოააშკარავა, თუ მას არ დაუჯერებდნენ, მოუწევდათ ამ კაცის ცივ სხეულზე გადაბიჯება და მიახლოება შუამავლებამდე, მანამდე კი ის მათ დაიცავდა.

ისტორიის მანძილზე სულ ასე ხდებოდა. ძვირფასი იბრაჰიმი ცეცხლში ჩააგდეს, ძვირფასი იუსუფი ჯერ ორმოში, შემდეგ ციხეში ჩააგდეს, ძვირფასი ჩვენი შუამავალი, სასიკვდილოდ გაიმეტეს და საცხოვრებლიდან იძულებით გადაადგილდა.

აქაც სწორედ ასე მოხდა: მათ იშიშვლეს ხანჯლები და მორნმუნე კაცი სიცოცხლეს გამოასალმეს. მაგრამ მას ეთქვა: „შედი სამოთხეში“. ის შეჰიდი გახდა. შეჰიდი გახდა და სამოთხე დაიმსახურა და მისი სიტყვები ალლაჰმა ასე გადმოგვცა:

„ნეტავ, ჩემს ხალხს სცოდნოდა, რომ მაპატია ჩემმა ალლაჰმა და დამადგინა ერთ-ერთ პატივმიგებულთაგან!“

ის მის ხალხს კიდევ წყალობის თვალით უყურებდა და ამიტომ ამბობდა: „ნეტავ, ჩემს ხალხს სცოდნოდა, რომ

მაპატია ჩემმა ალლაჰმა და დამადგინა ერთ-ერთ პატივმიგებულთაგან!“

ნარმოვიდგინოთ ახლა ჩვენ რომ ვყოფილვიყოთ იმ კაცის ადგილას რას ვიტყოდით? როგორ ტყუილად მოაკვლევინა თავი? ცოტა თავი შეეკავებინა ცოცხალი იქნებოდა? როგორ კარგად საუპრობდა, მაგრამ ჭკუა არ ჰქონია, ძალით თავი დაკარგა. უფრო კარგი საქმეების გაკეთება შეეძლო მომავალში.

ძვირფასო მეგობრებო სიკეთეების გაკეთება რისთვის გვჭირდება? ალლაჰის კმაყოფილების მოსაპოვებლად და სამოთხეში წასასვლელად. დიახ, ამ კაცმა მოიპოვა ალლაჰის კმაყოფილებაც და სამოთხეც. ჩვენ უნდა შევძლოთ მოვლენების სწორად წაკითხვა.

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمٍ مِّنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْذِلِينَ ۚ ۲۹-۲۸

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ

მის მერე არ გარდმოგვივლენია მის ხალხზე ლაშქარი ზეციდან და არც ვიყვით მომვლენი.

(რისთვის არის საჭირო ლაშქარი) მხოლოდ ერთი საშინელი ხმა (საკმარისია) და მაშინვე ჩაკვდნენ!

რა დაემართა ხალხს, რომელთაც ალლაჰის შუამავლები ცრუდ შერაცხეს? ნუთუ ამისთვის საჭიროა ლაშქარის მომზადება მათ წინააღმდეგ? ან რისთვის გვჭირდება ეს მაგალითები ჩვენ?

ნუთუ არ მოეთხოვება ამ ხალხს არა-ფერი? დიახ, რა თქმა უნდა მოეთხოვება იმ ხალხსაც და ვინც ისე მოიქცევა ყველას, მაგრამ რაიმე განსაკუთრებული ზომების მიღება არაა საჭირო, მათ მხოლოდ ერთი საშინელი ხმა ჰყოფნით, რომ სრულიად განადგურდნენ და ასეც დაემართათ. ბედირის ომში ურნმუნოთა წინააღმდეგ 1000-მდე ანგელოზი ჩამოვიდა მათ დასახმარებლად, ალლაჰი მათ ანგელოზების გარეშეც დაამარცხებინებდა, მაგრამ მუსლიმებს უკან რომ არ დაეხიათ და უფრო გაპედულად ყოფილიყვნენ - ეს ამიტომ მოხდა.

ასე დაემართება ყველას, ვინც უდიდესი ალლაჰის გზაზე მებრძოლ ადამიანებს შეეწინააღმდეგება. შორს რომ არ წავიდეთ, შეიძლება გავიხსენოთ რა დაემართათ ადამიანებს, ვინც ხელი შეუშალა ისლამის განვითარებას ჩვენთან. მაგლითად რა დაემართა ვინც ღორის თვი მიაჭედა ისლამის სასწავლებელს? რა დაემართა ვინც მინარეთი მოქრა ჭელაში? რა დაემართა ვინც მინარეთი მოქრა ღორჯომში? რა დაემართა ვინც ხელს უშლიდა ნიგვზიანში ან ბუკნარში მლოცველებს ღოცვის აღსრულებაში? და ა.შ. ეს რაც ჩვენ თვალით ვიხილეთ და ვიცით. არის კიდევ ბევრი შემთხვევა, რომლებიც ჩვენ არ ვიცით და არ გაგვიგია, მაგრამ აუცილებლად მათაც იგივე დაემართათ ან ელოდება საშინელი სასჯელი. ამიტომაც ძალიან ფრთხილად უნდა ვიყოთ, ეს აიათები ზუსტად შეხსენებაა თითოეული ადამიანისთვის. ალლაჰისა და შუამავლის ბრძანებებს ყურადღებით უნდა მოვეკიდოთ, რადგანაც შუამავლები ჩვენს გადასარჩენად არიან გამოგზავნილი. იმამები შუამავლის გზის გამგრძელებელნი

არიან, ყურადღებით მოვუსმინოთ მათ და შეძლებისდაგვარად მათი ნათქვამები შევასრულოთ.

۳۲-۳۰. يَا حَسْرَةَ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا

كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزَءُونَ

الَّمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا

يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ

აფულუს იმ მსახურთ! არ მისულა მათთან არც ერთი შუამავალი, რომ მასხრად არ აეგდოთ! განა ვერ ხედავენ, რამდენი თაობა გავანადგურეთ მათ უწინ და რომ ისინი არ მიუპრუნდნენ მათ?

უეჭველად, ყველა მათგანი ჩვენთან იქნება მობრუნებული!

უნდა დავინახოთ ნამდვილად რამდენი თაობა განადგურდა ჩვენამდე. თუ ისტორიას გადავხედავთ, ყოველთვის ანამებდნენ და მახსრად იგდებდნენ შუამავლებს. რამდენად ძლიერი თაობები ცხოვრობდა ჩვენამდე, ეგვიპტეში პირამიდების არსებობა და ფარაონების ცხოვრება ამას ნათლად გვიჩვენებს, მაგრამ ისინი ურნმუნოების გამო, ვიცით. როგორ განადგურდნენ...

გაგრძელება შემდეგ ნომერში...

კიბე ქართვი,

ჩოტ

საიქოთ აჩსეჭის

ზუგურ ხოზომვანიები

რაც ცხოვრებას აზრს ანიჭებს, არის საიქიოს არსებობა. მარადიული სიცოცხლე რომ არ ყოფილიყო, ამ მოკვდავ სიცოცხლეს ფასი არ ექნებოდა. რომ არ არსებობდეს ბაზარი, სადაც მსოფლიოში მოყვანილი მოსავალის ფასი ფასდება და ადამიანს საარსებო წყაროს აძლევს, მაშინ ადამიანის მიერ გამიზნული საქმეები, მოსავალზე დახარჯული ენერგია და შრომა ფუჭი იქნებოდა, მეორე მხრივ ბოროტება, ღალატი, ცუდი საქმეების მკეთებელი და მკვლელობა დაუსჯელი დარჩებოდა.

ადამიანის სურვილია, სინდისის ქეჯნა და აპსოლუტური სამართლიანობის გამოვლინება. რადგან ამ ქვეყანაში აპსოლუტური სამართლიანობა არ იჩენს თავს, ამისათვის აუცილებელია უტყუარი სასამართლო და წონასწორობა. თორემ დაჩაგრულებისა და უმნეობისათვის სამწუხარო იქნებოდა, გაგება-შეხედულება, სიკეთე-ბოროტება, კარგი და ცუდი, როცა ერთნაირად და თანაბრად ფასდება (განიხილება), ყველა ადამიანს და მორალურ ფასეულობებს უფასურს ხდის. სამყარო, რომელშიც ძლიერი გადააჭარბებს ადამიანურ უფლებებს, სუსტი კი კარის ხალიჩად გადაიქცევა; მაშინ ამ სამყა-

როში არ არსებობს რწმენა საიქიოსი, ანგარიშგების, ღვთიური წიგნის, სამოთხისა და ჯოჯოხეთის.

თუ არ არსებობს მოლოდინი და ჯილდო, რომელიც წაახალისებს ადამიანებს სიკეთის კეთებისკენ და არ არსებობს შიში და სასჯელი, რომელიც ხელს შეუშლის ბოროტებას, საზოგადოებაში სიკეთე არ აყვავდება და ბოროტება ყოველგვარი საზღვრების გარეშე მიაღწევს თავის საწადელს. ამ შემთხვევაში ეს ნიშნავს საზოგადოების ჩამოშლას. ამიტომ საჭიროა წახალისება და შემაკავებელი საშუალებები.

ყველაზე დიდი სტიმული არის ალლაპის თანხმობა და სამოთხე, ხოლო ყველაზე მკაცრი შემაკავებელი არის ალლაპის რისხვა და ჯოჯოხეთი. საიქიოს რწმენა აუცილებელია სოციალური წესრიგისათვის, როგორც უბედურების, ტანჯვისა და სირთულეების გადალახვის უდიდესი სიმტკიცის წყაროს მსგავსად. ვერანაირი ფინანსური საშუალება ვერ ამშვიდებს ადამიანს, რომელმაც საყვარელი ადამიანი დაკარგა. ასეთი ადამიანის ერთადერთი ნუგეში არის, სიკედილის შემდეგ მასთან შეხვედრის რწმენა.

მუჰამედ შუამავალმა გარდა მრავალი ტკივილისა, შვილის სიკვდილით გამოწვეული ტკივილიც გადაიტანა. როდესაც მან ცრემლები დაღვარა თავისი 16 თვის შვილის იბრაჟიმისთვის, აბდურრაჟიმან ბინ ავფამა ჰქონდა; „შენც სტირი ალლაჰის შუამავალო?“ მან თქვა; „თვალი ტირის, გული ნუხს, მაგრამ ჩვენ ვამბობთ მხოლოდ სიტყვებს, რომელიც ჩვენს უზენაეს ალლაჰს მოეწონება“ და დაამატა შემდეგი; „ყველასათვის ჭეშმარიტი დაპირება სიკვდილი რომ არ ყოფილიყო მაშინ, ჩვენ ვერასოდეს შევხვდებოდით ჩვენს ახლობლებს, როცა გავიგებდით ო, იბრაჟიმ, ჩვენ ბევრად მეტს დავიტანჯებოდით. ჩვენ ნამდვილად ვწუხვართ შენს გამო.“ (იბნი მაჟე, ჯენაიზ, 53)

სიკვდილი არის, არა მხოლოდ ადამიანების, არამედ დედამიწაზე არსებული ყველა ცოცხალი არსების საერთო ბედი. ამ ბედის მიღება, ამცირებს მნუხარების ტკივილს. შეხვედრის იმედი სძლევს დაკარგვის ტკივილს. ზოგიერთი ადამიანი სიკვდილს განიხილავს, როგორც გადაშენებას, ამიტომ მათ არ სურთ სიკვდილთან შეხვედრა. ვინაიდან სიკვდილი, ვინც ხედავს მარადიული არსებობისკენ კარიბჭეს, მათ ეს ღვთაებრივი მოწოდება სიყვარულით ეხმაურება. „ო, სულო, დაოკებულო (დამშვიდებულო)! დაუბრუნდი შენს ღმერთს კმაყოფილი, სიმშვიდემოპოვებული! შედი ჩემს მსახურთა რიგებში! შედი ჩემს სამოთხეში!“ (ყურანი 89/27-30) ეს არის რწმენა სიკვდილის მიღმა, რაც სიცოცხლესაც და სიკვდილსაც მნიშვნელოვნად და საყვარლად აქცევს. სიკვდილი ნამდვილ შეყვარებულთან შეხვედრაა. „ვისაც სურს ალლაჰთან შეხვედრა, ალლაჰსაც სურს მასთან შეხვედრა, ხოლო ვისაც არ სურს ალ-

ლაჰთან შეხვედრა, ალლაჰსაც არ სურს მასთან შეხვედრა.“ (ბუჰარი, რიყაყ 41)

წარმოუდგენელია ისეთი ადამიანი, რომელსაც არ სჯერავს ანგარიშების დღეს პასუხისებაში მისცემენ მას, იგი არ იცხოვრობს ალლაჰის მიერ დადგენილი ნორმების მიხედვით. ასეთი ადამიანი არასოდეს ისურვებს სიკვდილთან შეხვედრას. თუმცა, სურვილიც რომ ჰქონდეს, ერთ დღეს ვერ გაექცევა სიკვდილს. რადგან სიკვდილი არ არის დამოკიდებული ადამიანის სურვილზე. „ყველა სული იგემებს სიკვდილს. და ჩვენ გცდით თქვენ სიავითა და სიკეთით, თუ როგორ მოიქცევით. და ჩვენთან იქნებით მობრუნებულნი!“ (ყურანი 21/35)

ძალიან საგულისხმოა, რომ ზემოთ მოყვანილ აიათში „მობრუნებულნი“ სიტყვა ადამიანის ხელში რომ ყოფილიყო, ბევრს არ მოუნდებოდა ნებაყოფილებით წასვლა. „მობრუნებულნი“ სიტყვა აუცილებლობას ნიშნავს, რომ სიკვდილისგან თავის დაღწევა შეუძლებელია. „უთხარი: სიკვდილი, რომელსაც გაურბიხართ, უეჭველად, მოგეწევათ, მერე მოიქცევით თქვენ უხილავისა და ხილულის მცოდნესთან. მაშინ გაცნობებს თქვენ იგი, რასაც სჩადიოდით“. (ყურანი 62/8)

„სადაც არ უნდა იყოთ, სიკვდილი მოგწვდებათ თქვენ, თუნდაც რომ იყოთ მტკიცე კოშკებში. და თუ ეწიათ სიკეთე, ამბობენ; ეს ალლაჰის წიაღიდან მოდის! და თუ ეწიათ უბედურება, გეუბნებიან; ეს მოდის შენგან! უთხარი შენ: ყველაფერი ალლაჰისგანაა! და რა ემართება ამ ხალხს, რომ არ ცდილობენ ნათქვამის გაგებას?“ (ყურანი 4/78)

ვინც მოხალისედ მოდის, მისთვის კარები ფართოდ იხსნება და „კეთილი

იყოს თვენი მობრძანება“ ეტყვიან. ვინც დალით, თრევით მოჰყავთ, პატივს არ სცემენ. არ შეიძლება მსახური არ იყოს კმაყოფილი ალლაპით, რადგან ყველა-ფერი რაც გაგვაჩნია, არის ჩვენი გამჩე-ნის უფასო საჩუქარი. მთავარი ის არის, რომ ის კმაყოფილია ჩვენგან. ეს არის ყველაზე დიდი ჯილდო მსახურისთვის. „მათი საზღაური მათი ალლაპის წინა-შე ღედნის სამოთხეებია, სადაც ძირს მდინარეები მოედინება, იქ სამუდამოდ დაპყოფენ. ალლაპი კმაყოფილია მა-თით და კმაყოფილი არიან ისინი მისგან (ალლაპისგან). აი, ეს მათთვის, ვინც მოკრძალებულია უფლის წინაშე!“. (ყუ-რანი 98/8)

ვინაიდან სიკვდილი ნამდვილ შეყვარებულთან შეერთების კარია, აუცილებელი არაა ამქვეყიდან გარ-დაცვლილთათვის დიდხანს გლოვა. ეს გარკვეულწილად ნიშნავს, რომ არ დაეთანხმო მეგობართან დიდ შეხვედ-რას. „ის, ვინც ხელისებულებით ლოყებს ურტყამს, ახევს საყელოებს, როგორც უცოდინრობის ტრადიცია გარდაცვ-ლილის შემდეგ და ტირის, ჩვენგანი არ არის“. (ბუჰარი, ჯენაიზ, 35)

თუ რამე სანერვიულოა, ეს არის შენი შეყვარებულის წინაშე კრიმინა-ლის და პატიმრის მსგავსად ხელცარი-ელი წარდგენა. იმისთვის, რომ ასე არ გამოვიდეს საჭიროა მზადყოფნა. საფ-ლავების მონახულება და სიკვდილის გახსენება ხშირად, იწვევს იმქვეყნისთ-ვის მზადყოფნას. უცნობია, როდის და სად მოვა სიკვდილი, აუცილებელია ყო-ველთვის ფხიზლად იყო. „რა უბედურია ის მსახური, რომელიც უყურადღებოა, იცინის, თამაშობს, ივიწყებს საფლა-ვებს და მიწის ქვეშ რომ უნდა დალპეს. რა უბედურია ის მსახური, რომელიც სცილდება საზღვრებს, ავინწყდება სა-

იდან მოვიდა და სად მიდის. “ (თირმიზი, სიფათულ-ყიამე, 17)

ყველაზე დიდი მიზეზი, რომელსაც ადამიანები უყურადღებობისკენ და ბოროტებისკენ მიჰყავს, არის საიქიოს დავიწყება და სააქაოზე მიჯაჭვულობა, თითქოს ის არასოდეს მოკვდება. ასე-თების თავიანთი საკეთილდღეოდ გა-უკეთებელი ბოროტება არ არსებობს. „დაინახე იგი, ვინც განკითხვის დღეს სიცრუედ რაცხავს? აი ის, ვინც ობოლს ხელს ჰკრავს, და არ მოუწოდებს, დაა-პუროს ლარიბნი.“ (ყურანი 107/1-3)

„ვაი, ყველა ზურგს უკან მკილავს და სხვისი წუნის მკვლევს! რომელმაც ქონება მოიხვეჭა და აგროვებს, და თვლის რომ სიმდიდრე სამარადჟამოდ აცოცხლებს!“ (ყურანი 104/1-3)

მეორე მხრივ, ადამიანი, რომელიც რასაც გააკეთებს, კარგი იქნება თუ ცუდი და სჯერავს, რომ დაჯოლდოვ-დება მის სანაცვლოდ, ემორჩილება კა-ნონს და ყველაფერს აკეთებს მისი გა-

ზომვით. „და ვინც იოტისოდენა სიკეთე მაინც ჰქმნა, იხილავს იმას (ჯილდოს მიღებს)! და ისიც, ვინც იოტისოდენა ავი ჰქმნა, იხილავს იმას (სამაგიერო მიეზღვება)!“ (ყურანი 99/7-8)

მათ, ვისაც არ სწამს საიქიოსი, საკუთარ თავს ზიანს აყენებს და ამქვეყნიურ ცხოვრებას უაზროს ხდის.

„და თქვეს: ჩვენი ცხოვრება მხოლოდ ამქვეყნიურით შემოიფარგლება და არ ვიქნებით ჩვენ აღმოცენებული“. (ყურანი 6/29)

ასეთი რწმენა ნიშნავს გადაშენებას, არადა ადამიანის ყველაზე დიდი უბედურება, არაფრისთვის განწირულობაა. ამ შემთხვევაში არსებობას, რომლის დასასრულიც არარსებობაა, აზრი არ აქვს. ათეიისტების ყველაზე დიდი პრობლემა არის ის, რომ ისინი ცდილობენ არსებობა არარსებობაზე ააშენონ. სიკვდილი შემდეგ ხელახლა გაცოცხლების არდაჯერება, გარკვეულწილად თვითმკვლელობაა. ასეთი

ადამიანებისთვის სიკვდილი, სასიკვდილო განაჩენის მსგავსია, შავ ხვრელს, უფსკრულს ჰგავს. ყველა სიამოვნება, რომელსაც ისინი განიცდიან, საბოლოოდ მწუხარებად გადაიქცევა. რადგანაც არ არსებობს უწყვეტი სიამოვნება. ამისთვის ისინი ყოველთვის მოგების ან წაგების შიშით ცხოვრობენ.

მთელი საქმე იმაში მდგომარეობს, რომ მივაღწიოთ სრულფასოვან ცხოვრებას. სმარადისო სიხარულისთვის ზრუნვა, აღემატება ყველა სიხარულსა და სიამოვნებას. ორიგინალური და წარმოსახვითი არსება ერთი და იგივე არ არის. ეს ცხოვრება მხოლოდ გართობაა. „სააქაო ცხოვრება მხოლოდ გართობა და თამაშია, ხოლო იმქვეყნიური სასულეველი - ჭეშმარიტი სიცოცხლე. ნეტავიცოდნენ!“ (ყურანი 29/64)

„რაც თქვენთანაა, გათავდება; ხოლო რაც ალლაჰთანაა არ გამოილევა...“ (ყურანი 16/96)

ჩვენ ვუბრუნდებით საწყისს და ვამბობთ: „კიდევ კარგი, რომ საიქიო არსებობს.“ ნინააღმდეგ შემთხვევაში, ჩვენ ვიქნებოდით ბნელ გზაზე. საიქიოს გარეშე მოგზაურობა შედგება თავგადასავლისგან, რომელიც გრძელდება შიშით, უმედობით, სასოწარკვეთილებითა და უმიზნობით.

საიქიოს რწმენა, არსებობის სიხარული, უკვდავების ელექტრიკა; ის სისცოცხლეს, ნივთებსა და მოვლენებს აზრს ანიჭებს. ამგვარად, ჩვენი წარსული, აწყმო და მომავალი გაბრწყინდება და გავთავისუფლდებით უმიზნობისა და სასოწარკვეთისაგან.

ცოდნის მუზეუმი შეკვეთი

იანვარი სურათებს გორის 7 განსევანება

